

MICHEL DUC GONINAZ

la ŝtona gasto

miniatura tragedio
en 4 scenoj
laŭ PUŜKIN

Cercle espérantiste agenais
F 47340 Laroque Timbaut

La unua prezentado de **LA ŜTONA GASTO** okazis la 27-an de novembro 1983 en la spektaklo-salonego de la Rozkruca Asocio AMORC (199 bis rue Saint-Martin), en la kadro de la Unua Esperanto-Festivalo de PARIZO, organizita de Unuiĝo Franca por Esperanto.

Ĝin prezentis TESPА (Teatro Esperanta de Parizo) kun la jenaj rolantoj :

Donja Anna : Sylvaine BOURRELLY

Don Juan : Georgo LAGRANGE

Leporeto : Patrik' LAGRANGE

kun la partopreno de SAŜA en la rolo de muta servistino.

Reĝisoris SOLEN'

La kostumojn kaj dekoraciojn konceptis SOLEN' kaj realigis la teknika fako de TESPА.

"Prezenti la miton de Don Juan en tiel kondensita formo povis unuavide aspekti kiel riska veto. Sed la akcepto de la publiko dum tiu festivalo, eĉ malgraŭ la mankoj de tro hasta preparado, pruvis, ke la ideo estis prava."

Georgo Lagrange

© Kopirajto ĉe la aŭtoro, 1984 (inkluzive de la prezento-raĵto)
Dua eldono, 1989.
(Unua eldono, 1984, je 100 ekzempleroj, far H. Elik)

SCENO 1-a

Don Juan kaj Leporeto

DON JUAN. Madrido, urbo mia, ĝojo mia, jen mi denove staras inter viaj muroj. Madrido, urbo de mia juneco, denove mi tretas vian pavimon. Suno mia, saluton! Post longa ekzilo jen mi retrovas vin!

LEPORETO. Eble malprave, sinjoro.

DON JUAN. Kial malprave?

LEPORETO. Se valorus mia opinio, ni estus restintaj tie, kie ni estis, sinjoro.

DON JUAN. Kion mi timu? Ĉu la reĝo ne pardonis min kaj ne subskribis propramane la permeson, ke mi revenu en mian patrujon?

LEPORETO. La nova reĝo, jes, sinjoro, amnestiis multajn por festi sian kronadon kaj firmigi sian nefortikan tronon. Sed la aliaj vin ne pardonis.

DON JUAN. La aliaj? Kion ili povas kontraŭ reĝa ordono? La kaduka tirano mortaĉis, Leporeto, la vivo bolas en Madrido, la tuta urbo odoras liberecon...

LEPORETO. La reĝo reĝas, sinjoro, sed regas la malnovaj estroj, la ĉiamaj.

DON JUAN. Ĉu min timigus ministraĉoj, pastroj, policistoj aŭ kadukaj nobeletejoj?

- LEPORETO. Se vi estus simpla popolano, kiel mi, sinjoro, eĉ tiujn vi timus.
- DON JUAN. Leporeto ĉiotima!
- LEPORETO. Vi povas min moki, sinjoro, sed vi ne forgesu, ke via viktimo ne donacis al vi amnestion kaj sopiras al venĝo!
- DON JUAN. La Komandoro? De la tempo, kiam mi lin elpelis el la mondo de la vivantoj, li obstine mutadis kaj li mutados plu ĝis la mondomo. Kaj mi zorgas pri li, kiel pri neĝo pasintjara.
- LEPORETO. Ĉu vi ne timas liajn familianojn?
- DON JUAN. Aperu unu el ili ĉi tie kaj videbliĝos, ĉu don Juan estas el la regimento de la timuloj.
- LEPORETO. Ĝi estu laŭ via volo, sinjoro. Sed mi bedaŭras la fremdalandan vivon.
- DON JUAN. Ha, Parizo, Londono, tio plaĉis al vi!
- LEPORETO. Hamburgo, Kopenhago...
- DON JUAN. Pu! Fride kaj triste. Preskaŭ mi mortis pro enuo.
- LEPORETO. La tempon tamen vi pasigis gaje.
- DON JUAN. Kiel eble plej. Ĉion novan oni ŝatas. Sed mi satiĝis de ilia griza ĉielo kaj paŝaj virinoj.
- LEPORETO. Satiĝis, jen ĝusta vorto.
- DON JUAN. Satiĝis kaj naŭziĝis. Ĉiujn nordajn blondulinojn mi fordonus por ajna andaluzia kamparano. Ne fuŝu mian ĝojon, Leporeto. Madrido, urbo de miaj amoj, saluton. Saluton, Hispanujo mia! Vin retrovinte, ekbatas, ek saltas mia koro.
- LEPORETO. El via brusto ĝi ne saltu for!
- DON JUAN. Kio?
- LEPORETO. Via koro, sinjoro. Vi certe bezonos ĝin ankaŭ ĉi tie.

- DON JUAN. Precipe ĉi tie. Mi sentas am, ke belas la virinoj.
- LEPORETO. Pa! Ili ne ĉesis beli, eĉ dum via foresto.
- DON JUAN. Dubinde. Ili belas pro mia rigardo.
- LEPORETO (al si mem). Kia senlima orgojlo!
- DON JUAN. Kion vi diras?
- LEPORETO. Ha, sinjoro, mi pri la virinoj... nu, sinjoro, la virinoj vin pereigos.
- DON JUAN. Originalus tio. La famo sufiĉe distrumpetis, ke ilin pereigas mi. Cetere, vi eble pravas. Ili tiel malfidelas, ke ĉia perfido eblas.
- LEPORETO. Malfidelas? Perfido? Tion diras vi, sinjoro?
- DON JUAN. Tion diras mi. Neniun el ili mi forgesis. Ekamante novan, mi la aliajn konservas en la koro.
- LEPORETO. Via koro estas vasta.
- DON JUAN. Kaj la memoro bona.
- LEPORETO. Ha jes, sinjoro, ĉu vi memoras pri Elvira?
- DON JUAN. Kiel ne memori? Lipoj fajnaj kaj kvazaŭ sinkaŝemaj, okuloj grandaj kaj naivaj. Korkutuŝa estis ŝi... ŝi longe rezistis, sed poste ne volis min lasi...
- LEPORETO. Kaj Izabela, kun okuloj senhontaj kaj eĉ pli senhonta konduto...
- DON JUAN. ... kun etaj cicoj, streta talio kaj malmola pugo. Kvazaŭ knabo. Ĝuinda!
- LEPORETO. Kaj Maria, Inès, Klementin', via kara Klementin', hihhi (li ridas).
- DON JUAN. Ĉiujn mi memoras plu. Sed kiam virino ĉesas ami, ĝi estas kvazaŭ la viro, kun kiu ŝi hieraŭ pasie amaris, estus hodiaŭ neniam ekzistinta. Kaj al la nova amato ŝi povas kun la plej perversa sincereco deklari: "Vi estas la unua. Ĝis via apero mi neniun

amis, neniun konis. Mia vivo komenciĝas kun vi. Kio estis antaŭe, tion mi forgesis." Kotopo, kotopo. Kiel bubaĉo-lernejano forŝiras de kajero misajn paĝojn. Kaj kompanse, ŝi sentas sin rajtigita nin regali per scenoj de ĵaluzo, pretekste, ke ĵaluzo kun amo ĝemelas.

LEPORETO. Ĝuste pro tio ili ĵaluzas, sinjoro.

DON JUAN. Pro kio?

LEPORETO. Ke la aliajn vi memoras.

DON JUAN. Ha jes, virina logiko.

LEPORETO. Malgraŭ tio, vi elserĉos novajn amatinojn kaj aldonos novajn viktimojn al la jam longa listo.

DON JUAN. Longa listo, jes, se plaĉas al vi paroli kiel provinca notario. Sed viktimoj? Jen vorto inda je triaranga policisto, mia kara Leporeto. Aŭ je tragediisto de l'pasinta jarcento.

LEPORETO. Ha, certe, ke vi jam elcerbumis planon. Al kiu ni iros nun?

DON JUAN. Al Laŭra. Tuj. Senprokraste. Laŭra, mia fidela kunulino!

LEPORETO. Fidela, via aktorino? Mi vetus, ke depost via foriro el nia kara Madrido, ŝi gastigis en sia listo dekojn da viroj.

DON JUAN. Kaj da virinoj, certe. Ĝuste tial mi nomas ŝin fidela, ĉar mi scias, ke ŝi min akceptos kun rido, kantoj kaj amorpreta korpo, sed ne tedos min per riproĉoj kaj memorigo pri la larmotentoj, kiuj ŝprucis el ŝiaj belaj okuloj dum mia foresto.

LEPORETO. Aktorino certe kapablas lerte komedii kaj adapti siajn grimacojn al viaj deziroj.

DON JUAN. Kiu kapablas arte aktori, tiu ne estas trompulo, sed kreanto de vivo. Male, la virtulinoj, tiuj diletantaj fuŝaktorinoj, regalas nin per histeriaj scenoj indaj je trigroŝa melodramo...

(Apenaŭ videble paŝas en la scenofundo nigre vestita juna virino. Don Juan ŝin ekvidas. Ne nepras, ke ŝin vidu la publiko.)
... Leporeto!

LEPORETO. Sinjoro?

DON JUAN. Kiu estas tiu ĉi virino?

LEPORETO. De kie mi tion sciis, sinjoro?

DON JUAN. Vi tion eksciŭ tuj. Kia figuro! Silueto gracia, ĉarmoplena. Paŝado dama. Parfumo amorveka. En la okuloj kia fajro!

LEPORETO. Sed, sinjoro, ŝia vizaĝo tute ne estis videbla, kaj mi apenaŭ rimarkis piedeton, verdire belforman...

DON JUAN. La ceteron mi imagas. Kiel gravas, komenci ĉu de la brovoj, ĉu de la piedoj.
Leporeto!

LEPORETO. Sinjoro?

DON JUAN. Sekvu ŝin, informiĝu, kiu ŝi estas, kaj kie ŝi estas renkontebla.

LEPORETO (*al si mem*). Renkontebla? Li volas diri :
fikebla.

DON JUAN. Kio?

LEPORETO. Sinjoro, hm, mi volis diri... Vi do rezignas pri Laŭra?

DON JUAN. Male, mi al ŝi kuras tuj. Sed por tio mi ne bezonas vin.

LEPORETO. Sinjoro...

DON JUAN. Nu?

LEPORETO. Vi ludas per la fajro.

DON JUAN. Ĉu vi obeos, finfine, kaj ĉesigos viajn komentojn stultajn?

SCENO 2-a

Don Juan kaj Donja Anna

Voĉo de lakeo. Don Diego de Kavaldo.

DONJA ANNA. Enkonduku lin.

(Don Juan envenas kaj salutas)

DONJA ANNA. Estu bonvena, don Diego. Laŭ mia vivregulo mi akceptas neniun viron en mian domon. Vi krome estas al mi nekonata. Sed mi faris por vi tiun escepton...

DON JUAN. Bonvolu kredi, sinjorino, ke mi alte aprezas tiun favoron, kiu donas al mi la okazon...

DONJA ANNA. ...ĉar vi estas la sendito de estimataj parencoj miaj.

DON JUAN. Via nobla kuzo don Pedro komisiis min transdoni al vi lian saluton kaj respektan senton.

DONJA ANNA. Mia nobla kuzo iĝis tre ceremonieca dum lia restado en Parizo. Li ĝis nun ne ofte zorgis pri sendo de salutoj.

DON JUAN. Li esprimis ne nur la noblajn sentojn, kiujn meritas via altestimata persono, sed ankaŭ la varman fervoron de frata amo.

DONJA ANNA. Ĉu li krome fariĝis sentimentala? Ververe, li ŝanĝiĝis sub fremda ĉielo. Diru, don Diego, vi certe estis inter liaj intimaj konatoj?...

DON JUAN. Mi ne aŭdacus tion diri. En Parizo mi restadis mallonge. La vivo de ekzilito estas ofte malstabila.

- DONJA ANNA. Ha, ankaŭ vi ekziliĝis pro malkonsento kun niaj tiamaj registoj? Kruelas politiko. Homoj malamikas, familioj disiĝas, viroj interbuĉiĝas... Do, kun don Pedro vi almenaŭ samideanis.
- DON JUAN. Hm, jes, certe, sendube. Min trafis ja la sama sorto pro la kaprico de senkompata regnestro.
- DONJA ANNA. Kiel fartas lia estiminda edzino donja Amelja?
- DON JUAN. Ŝi fartas bone, dank'al Dio.
- DONJA ANNA. Ŝi do trovis taŭgajn kuracistojn en Parizo?
- DON JUAN. Hm, certe, jes, sendube. La progresoj de l' medicino en nia epoko...
- DONJA ANNA. Ĉu? Eĉ tio estas kuracebla? Ha, en Parizo, kompreneble... Nu, don Diego, ĉu mia kuzo ne konfidis al vi leteron?
- DON JUAN. Ne, sinjorino. Li tion opiniis tro danĝera. Sed li postulis de mi la promeson, ke mi nepre vin vizitu tuj ĉe mia alveno Madridon.
- DONJA ANNA. Estu dankata, don Diego, pro via afableco. Tiu komisio kaŭzis al vi zorgojn.
- DON JUAN. Mi dankas la Ĉielon, sinjorino, ke tiu komisio donis al mi la neesperitan privilegion ĝui vian ĉeeston.
- DONJA ANNA. Vi povas elturniĝi sen mondumaj komplimentoj. Mi de ili senkutimiĝis.
- DON JUAN. Mondumajn komplimentojn mi ne elparolas, sinjorino. Mia buŝo esprimas nur tion, kion diktas la koro.
- DONJA ANNA. Viaj vortoj, don Diego, estas strangaj.
- DON JUAN. Aŭdacaj eble, strangaj ne.
- DONJA ANNA. Mi... kiel diri... eble miskomprenis.
- DON JUAN. Perfekte vi komprenis. Mian sekreton mi

elbabilis impertinente. Vi nun certe forpelos min kiel skabian hundon.

DONJA ANNA. Forpeli vin? Kial? Pri kiu sekreto vi parolas?

DON JUAN. Ĉu pardoneblas mia hontinda artifiko?

DONJA ANNA. Ĉu vi frenezas?

DON JUAN. Frenezas mi certe, sed pro amo nur. Jes, vi ĉion komprenis, tion mi legas en viaj okuloj. Vi komprenis, ke min pelas senespera, sed brulanta pasio, kiun kaŭzis via beleco, via nerezistebla ĉarmo...

DONJA ANNA. Sed...

DON JUAN. Vi komprenis, ke vivi unu plian tagon mi ne povus, se min ne lulus la espero almenaŭ ekvidi vin, almenaŭ ĝui vian rigardon kaj la mildon de via voĉo.

DONJA ANNA. Sed kiam vi ekamis min? Vi ja ĵus alvenis Madridon.

DON JUAN. Kiam? Ĉu gravas tio? Hieraŭ, ĉi-matene, antaŭ tri minutoj... Mi scias nur tion, ke, ekvidinte vin, mi ekkomprenis, kio estas feliĉo. Se mi ne enamiĝus tiel arde, ĉu mi hazardludus mian honoron en tian etaniman ruzaĵon?

DONJA ANNA. Ruzaĵo... artifiko...? Ĉu...?

DON JUAN. Jes. Vi ĉion komprenis. Via kuzo estis nur preteksto. Cetere mi neniam vidis lin. Kaj mi ne konas lin, nek lian estimindan mal-sanan edzinon, diablo ilin prenu! Kaj vi mem pri ili ne interesigas!

DONJA ANNA. Kiel vi aŭdacis? Tiel senhonte...

DON JUAN. Sinjorino...

DONJA ANNA. Ĉu tiel kondukas hispana nobelo? Sub falsa preteksto elpostuli rendezuon por babili amindumaĵojn, kiajn mi delonge ne plu aŭskultas?

DON JUAN. Delonge? De kiam?

- DONJA ANNA. For de la mondo mi vivas deposed la morto de l'edzo.
- DON JUAN. De don Gonzale d'Ulloa, la Komandoro, tragike pereinta.
- DONJA ANNA. Hontinde, senhonore murdita de viro fia.
- DON JUAN. De tiu... La nomon mi forgesis...
- DONJA ANNA. De don Juan Tenorjo, iu diboĉulo kaj fimurdisto, kiun la registaro tro milde punis per ekzilo.
- DON JUAN. Sed jaroj pasis for. La decan devon vi plenumis jam.
- DONJA ANNA. Ne temas pri deco.
- DON JUAN. Pri kio do? Ĉu la Komandoron vi tiom amis?
- DONJA ANNA. Kiel edzon devas ami nobla damo.
- DON JUAN. Devas? Ho, donja Anna, ĉu vere amo vin gvidis al la nupto?
- DONJA ANNA. La edzon elektis mia patro. Don Gonzale estis riĉa. La moroj nun ŝanĝiĝas. Sed li estis por mi la sola viro, la amanta kunulo de miaj junecaj jaroj. Min, knabinon, li ŝanĝis al virino.
- DON JUAN. Lin vi ne amis!
- DONJA ANNA. Kiel vi povas tiel impertinente tion aserti? Kiu donis al vi la rajton min pridemandi, sendiskrete rezonadi pri miaj familiaj aferoj, treti plej sanktajn miajn sentojn?
- DON JUAN. Kiel bela vi estas, donja Anna, pasioplена en ĉi tiu kolereksplodo! Kiel fiera, kiel aminda! Sed la edzon vi ne amis... Tamen feliĉa estis li! Li per sia mono kaj prestiĝo aĉetis trezoron, por kiu mi, malbenito, fordonus mian vivon.
- DONJA ANNA. Don Diego! Ĉi tiajn vortojn mi ne volas aŭdi. Vi devas nun ĝentile retiriĝi.

- DON JUAN. Ne sen promeso de nova rendevuo!
- DONJA ANNA. Don Diego! Mi ne povas, mi ne rajtas.
- DON JUAN. Kio vin malhelpas? La klaĉoj de viaj lakeoj? Ĉu vi ne estas damo nobela, libere disponanta pri si mem? Kiu rajtas al vi ion ajn malpermesi? Forpasis la malnova tempo, la kadukaj moroj elĉerpigis, donja Anna. Kiu nun en Madrido riproĉos vin, ke vi amas laŭ via emo kaj plaĉo? Ĉu vi intencas foroferi vian belecon kaj voluptodezirojn al stultaj superstiĉoj kaj entombigi vin vivanta en ĉi tiun nigran veston?
- DONJA ANNA. Vi misuzas mian malforton, don Diego, foriru nun, vi jam tro longe restadis ĉe mi.
- DON JUAN. Do, kiam ni renkontiĝos?
- DONJA ANNA. Mi ne scias... Morgaŭ.
- DON JUAN. Ĝi signifas : post jarcento. Hodiaŭ.
- DONJA ANNA. Hodiaŭ, sed...
- DON JUAN. Ĉi-vespere. Kie?
- DONJA ANNA. Eliri el ĉi tie por mi maloportunas.
- DON JUAN. Ĝis vespero, donja Anna. Mi frapos vian pardonon kun la korbatado de juna abituriento.
- DONJA ANNA. Ĝis vespero, don Diego, iru nun.
- DON JUAN. Ne sen promeso de feliĉo. (*Li proksimiĝas al ŝi, kaptas ŝin ĉe la ŝultroj, ŝi malforte lin repuŝetas*). Unu kison nur!
- DONJA ANNA. Ha, malpacienca vi. Jen. Rapidu nur. (*Ili interkisiĝas*). Iru nun, don Diego.

SCENO 3-a
Don Juan kaj Leporeto

- DON JUAN. Mi ĝojas, Leporeto, mia belulino kuŝos ĉi-vespere inter miaj brakoj.
- LEPORETO. Sinjoro, oni en la urbo parolas pri timinda afero.
- DON JUAN. Vi ĉiam ĝenas min per misaŭguraj klaĉoj, Leporeto. Nu, pri kio temas?
- LEPORETO. Oni rakontas en la urbo, ke don Karlos mal-aperis, eble estis murdita.
- DON JUAN. Tiu sentaŭgulo! Li dormas nun poreterne kaj ne plu spitos nin.
- LEPORETO. Sinjoro, mi timas kompreni...
- DON JUAN. Tre simpla afero, Leporeto. Tiu malsaĝulo troviĝis ĉi-nokte ĉe Laŭra. Mi alvenis ne-atendite. Unu el ni estis troa.
- LEPORETO. Ĉu vi volas diri, ke vi lin...
- DON JUAN. ...silentigis porĉiame, jes. Requiescat in pace. Cetere la duelo estis plene laŭregula.
- LEPORETO. Aĥ, sinjoro! Ĉu vi ne asertis hieraŭ, ke vi ne ĵaluzas?
- DON JUAN. Mi ne, sed li jes. Mi bedaŭras, ke li rifuzis mian amikecon. Lin trafis tio, kiŝn li meritis.
- LEPORETO. Sed Laŭra...?

- DON JUAN. Ŝi ne tro paŭtis pro la okazintaĵo. Male eĉ. Mi liberigis ŝin de tedulo, kiu arogis, ke ŝi min forpelu. Ŝi eĉ tre ĝuis tiun belan sceneton kaj ties konkludon. Artista animo! Cetere, ŝi ĝis la mateno prikantis en miaj kantoj laŭdojn al la forpasinto. Li estis laŭdire lerta amoranto. Meritoplena ulo, ĉu ne? Bedaŭrinde, unu detaleta pereigis lin. Kion fari kontraŭ sia destino?
- LEPORETO. Aĥ, sinjoro, nin trafos denove tedaĵoj.
- DON JUAN. Ĉiama timulo! Nenia danĝero! La lakeoj de Laŭra zorgis je frumateno pri malaperigo de l' kadavro. Ĉio estas en ordo. Krome, ŝi ĝuas protekton ĉe la Kortego. Nenio ĝena povas okazi. Sed ni parolu pri aferoj pli agrablaj. Leporeto, viaj zorgoj ne estis vanaj. Donja Anna estos mia ĉi-vespere.
- LEPORETO. Vi jam flegas tiun esperon, sinjoro?
- DON JUAN. Ne nura espero. La rendezuo estas jam aranĝita.
- LEPORETO. Ĉu jam? Ha, vidvinoj, ha, virinoj! Ili ĉiuj samas!
- DON JUAN. Ne, Leporeto, ŝi kun la aliaj ne samas. Ŝi estas vera anĝelo, kiun al mi sendis la ĉielo.
- LEPORETO. Ha, sinjoro, vi pri ĉiu ajn virino parolis same.
- DON JUAN. Ŝi ne estas iu ajn.
- LEPORETO. Ho, sinjoro, ĉu hazarde vi estus serioze enamiginta? Ĉu donja Anna estus la lasta amatino de Don Juan?
- DON JUAN. Kiu povas tion diri? Ĉiu virino povas esti la lasta. La morto gvasas nin ĉe ĉiu stratangulo.
- LEPORETO. Nekredeble, kia pesimisto vi iĝis, sinjoro. Ankoraŭ hieraŭ, nur pri la vivo vi pensis, ne pri la morto.
- DON JUAN. Sufiĉe da babiladoj, malmolkapa lakeo! Preparu ĉion por la hodiaŭa vespero. Mi estas feliĉa, Leporeto, mi volus kanton improvizi, mi pretas la tutan mondon brakumi...

- LEPORETO. Sinjoro, tiu ĉi aventuro estas plej timinda.
- DON JUAN. Kial?
- LEPORETO. Donja Anna estas ja la vidvino de...
- DON JUAN. ...de don Gonzale, la Komandoro, sendube. Sed por ŝi mi estas la senkulpa don Diego, ĝisorele enamiginta.
- LEPORETO (*flustre, al si mem*). Fia trompo!
- DON JUAN. Kion vi diras?
- LEPORETO. Nenion, sinjoro. Dangeran ludon vi entreprenis.
- DON JUAN. Ŝi jam pardonis al mi unu mensogeton. Tiel kondukas amanta virino. Min ŝi ekamis je la unua ekvido. Donja Anna, anĝelo mia!
- LEPORETO. En la transmondo, sinjoro, rolas ne nur anĝeloj, sen vengosoifaj fantomoj. Ĉiufoje, kiam mi vidas tiun statuon (*li montras al statuo ne nepre videbla de la publiko*)...
- DON JUAN. Ha, prave la tiama registaro starigis sur tiu ĉi majesta placo de nia amata urbo tiun monumenton al sia fidela apoganto. Ekvidante ĝin, mi humile demetu la ĉapelon kaj murmuru preĝon. Kia nobla figuro! Kiel altkreska! Li dumvive estis etanima kaj mal-kuraĝa duonkadukulo! Ja lia familio trudis al li la duelon kun mi. Tiuj bigotoj ne toleris, ke de lia fratino mi forrabis la monaĥinan virgecon. Kiel li domagis la vivon, kiun mi tamen forprenis de li! Sed la marmoro vestis la mortinton per digno, fiero kaj braveco. En sia nova stato, li iĝus plej estiminda gasto. Se li ĉeestus la ĉi-vesperan festenon, mi sentus min tre honorita.
- LEPORETO. Sinjoro, kial ŝerci pri tiaj aferoj?
- DON JUAN. Mi ne ŝercas, Leporeto, iru al la statuo kaj transdonu mian inviton al Lia Moŝto Komandora.
- LEPORETO. Sinjoro...

- DON JUAN. Nu, iru. Ĉu vi ne aŭdis mian ordonon?
- LEPORETO. Mi ĝin ne komprenis. Inviti statuon? Ĉu al vespermanĝo?
- DON JUAN. Al vespermanĝo kaj cetero. Iru.
- LEPORETO. Mi ne povas, sinjoro.
- DON JUAN. Ne povas? Ĉu subite kripligis via nelacigebla langa?
- LEPORETO. Mi timas...
- DON JUAN. Ha ha! (*minace*). Iru senprokraste. (*Leporeto hezitas*) Tuj obeu!
- LEPORETO. Sinjoro, aĥ, ne decas tio. Dio nin punos (*Don Juan gestas minace*). Ha, kion mi diru? Neniam mi alparolos statuon.
- DON JUAN. Diru al la nobla Komandoro, ke mi, don Juan Tenorjo, invitas lin ĉi-vespere ĉe lia vidvino, donja Anna, por festeni kun ni, por spekti kaj kunĝui niajn amorludojn.
- LEPORETO (*timeme proksimiĝas al la statuo*). Nobla Komandoro, mia mastro don Juan petas, ke mi diru al Via Moŝto, ke li ĉi-vespere kun via edzino... tio estas vidvino... ke li invitas vin... ke vi spektu... aĥ, sinjoro...
- DON JUAN. Sentaŭgulo! Vi retorikas kiel kongresa oratoro. (*Tre laŭte*). Komandoro don Gonzale d'Ulloa, mi, don Juan, invitas vin por ĉeesti ĉi-vespere la rendevuon, kiun konsentis al mi en via domo via nobla kaj ĉasta edzino donja Anna. Ĉu vi venos?
- LEPORETO (*terurite*). Hu, sinjoro!
- DON JUAN. Kio?
- LEPORETO. La statuo...
- DON JUAN. Nu?...
- LEPORETO. Ĝi jesis per la kapo!
- DON JUAN. Stultulo! (*li paŝas antaŭen*). Nu, Komandoro, ĉu mian inviton vi akceptas? (*li paliĝas. Mallaŭte*) Ha, mil diabloj!

SCENO 4-a

Don Juan kaj Donja Anna (ruĝe vestita)

DON JUAN (*li ĵus eniris, iras al donja Anna, prenas ŝiajn manojn kaj kisas ilin*). Sinjorino, pro emocio ŝvelas mia koro. Esprimi mian ĝojon superas mian forton.

DONJA ANNA. Tre ceremonieca vi estas, Diego. Vi ĉi-matene estis pli aŭdaca.

DON JUAN. Sinjorino... Donja Anna, vin vidante, mi sentas tremon.

DONJA ANNA. Ĉu mi estas tiel timinda? Aŭ ĉu la nuntempaj hispanaj sinjoroj tremadas en ĉeesto de virino?

DON JUAN. Ha, donja Anna, vin ektuŝi ŝajnas al mi peke. Tian feliĉon mi ne meritas.

DONJA ANNA. Ne meritas? Kiu postulis, ke vi ion meritu? Vi estas ĉi tie pro mia deziro, ĉu tio ne sufiĉas? Ĉu tiaj estas viaj nunaj moroj? Tiaj la nunaj viroj? Vi predikas liberecon, proklamas senbridigon de l' volupto, kaj jen vi staras antaŭ la amata virino kiel kavaliro en sia kiraso. Aŭ kiel kulpa knabeto. Ej, viroj, strangaj vi estas! Vi delogas virinon kaj ŝi devas vin instigi por paŝi pluen. (*ŝi tenere brakumas lin ĉe la kolo*).

DON JUAN. Prave vi diris, donja Anna, ke mi estas kulpa.

- DONJA ANNA. Kulpa? Pri kio? Jen strangaj vortoj. Don Diego, diru al mi la veron. Ĉu vi havas edzinon? Amatinon, al kiu vi ligiĝis? Ĉu ami min kontraŭas al via honorsento? Ha, tiaj skrupuloj atestas pri via kornobleco.
- DON JUAN. Pri tio ne temas. Mi estas viro libera.
- DONJA ANNA. Nu, kio do? Kiel vi povus kulpi? Ĉu kontraŭ mi? Ridinda supozo. Nu, klarigu vian diron.
- DON JUAN. Neeble. Ĝi estas terura sekreto.
- DONJA ANNA. Terura sekreto? Rakontu, Diego, mi estas ege scivola!
- DON JUAN. Vi pro ĝi min malamas.
- DONJA ANNA. Vin malami? Kiel eblus? Nur unu homon mi malamas en Madrido kaj en la tuta mondo.
- DON JUAN. Kiun do?
- DONJA ANNA. La senhonoran eksterleĝulon, kiu kaŭzis la plej grandan malfeliĉon en mia vivo, la malnoblan murdinton de mia edzo...
- DON JUAN. Ĉu vi lin tiel senkompatate malamas? Ĉu vi neniam ekpensis, ke pri la pereco de don Gonzale iom kulpis ankaŭ la pereinto mem? Ĉu vin neniam tuŝis la ideo, ke la eksterleĝulo, kiun vi senapelacie kondamnas, ke tiu don Juan...
- DONJA ANNA. Lian nomon mi ne volas aŭdi! Kial vi pelis min al tiu temo? Kial vi lin defendas? Diru, Diego, vi ne havas iun ligon kun li, ĉu?
- DON JUAN (*al si mem*). Jen decida momento! (*Laŭte*) Donja Anna, kion vi farus, se vi hazarde renkontiĝus kun don Juan?
- DONJA ANNA. Kiel ĵurite, mi lin mortigus senprokraste.
- DON JUAN. Propramane?
- DONJA ANNA. Propramane.
- DON JUAN. (*li prenas armilon kaj ĝin proponas al donja Anna*). Jen mia brusto, donja Anna, forpafu min el

ĉi malaminda vivo.

DONJA ANNA. Kion vi faras, Diego? Vi parolas sensenc-aĵon, mia amiko. Kion signifas ĉi tiu mal-sprita komedio?

DON JUAN. Mi ne estas Diego, mi estas Juan.

DONJA ANNA. Neeble, neeble, vi frenezigiĝis!

DON JUAN. Mi estas don Juan. Mi mortigis cian edzon, tiun malestimandan kanajlon, kaj pri tio mi ne pentas. Mi estas don Juan kaj mi cin amas.

DONJA ANNA. Aĥ, don Diego, ĉu eble? Ĉu...

DON JUAN. Ne Diego! Juan mi estas.

DONJA ANNA. Don Juan! Kiel povas ebli? La famo vin pentris tiel abomeninda!

DON JUAN. Eble tia mi estis ĝis min trafis via rigardo. Vin ekaminte, mi sopiras al amo konstanta kaj feliĉo kvieta. La malnova Juan estas for!

DONJA ANNA. Tiajn senhontajn banalaĵojn vi recitis al cent, al mil virinoj, kiujn vi fie delogis kaj senhonorigis.

DON JUAN. Al kiuj mi donis ĝindajn momentojn, kaj kiuj tion ne bedaŭras, krom la stultaj. Sed kompari ilin kun vi estus peko. Unuafoje en mia vivo mi spertas senton samtempe tiel ardan kaj tiel kvietigan.

DONJA ANNA. Jes, elokventas don Juan. Belaj vortoj, ja plej danĝera armilo lia.

DON JUAN. Uzu do ĉi armilon, pli certe mortigan ol ĉiuj miaj vortoj. La morton mi ne timas. Nu, kial ci hezitas? Mi estas ja la murdinto de l' nobla Komandoro!

DONJA ANNA. (*ŝi ĵetas la armilon kaj impetas al lia brusto*). Ha, kiel mi malfortas! Mi tuta vin sopiras. Mi al vi min fordonas, Juan.

DON JUAN. Jes, Juan estas mi, kaj ci estos mia.

(li ekkaresas ŝian kolon kaj bruston. Ŝi milde repuŝas lin)

DONJA ANNA. Ne, mi mem faros (ŝi abrupte forŝiras la robon, nudigante la antaŭan parton de sia korpo, kiun ŝi prezentas al li. Li staras senmova kelkajn sekundojn kaj etendas manon al ŝi. Aŭdiĝas frapo. Ambaŭ senmoviĝas). Kio bruas? (Nova frapo) Dio mia, kio okazas? Aj, premiĝas mia koro.
(Don Juan sin turnas, tiel ke ambaŭ rigardas al la pordo, de kie aŭdiĝis la frapoj)

Voĉo. Don Juan, mi venis laŭ via invito.

DONJA ANNA. Ha, Juan! Kio ĝi estas? Ha, terure!

La voĉo. Don Juan, ni vin juĝis kaj kondamnis. Vi devas sekvi min. Ĉu vi estas preta?

DON JUAN. Ĉu tiel frue?

La voĉo. Vin tremigas timo, don Juan.

DON JUAN. Min? Ne. Mi vin invitis. Estu vi bonvena.

La voĉo. Donu vian manon.

DON JUAN. (li rigidigas, lia mano pugnigas, kvazaŭ kaptita de nevidebla forto). Ha, malvarmo kaptas mian korpon. Stona malvarmo.

La voĉo. Venu.

DONJA ANNA. (terurita). Kion vi diras? Juan, kio estas? Ha, kiel pala vi fariĝis!

DON JUAN. Ankoraŭ momenton, sekundon nur! Apenaŭ la lumon mi ekvidis...

La voĉo. Ne. Prokraston vi ne rajtas.

DON JUAN (metas la liberan manon al la koro, sufokiĝas kaj svenas malrapide sur la plankon, kriante). Ellasu min... Mi mortas... Ha, Anna, Anna!

La lumo estingiĝas

LISTO DE SAT-BROŝURSERVO

Mendkodo. Titoloj (Aŭtoroj)	Prezo en FF
Aa. La antaŭvenantoj de Anarkiismo (Armand)	4
AA. La Aperoĵoj de Ahasvero (Han Riner)	20
AL. Alvokoj al la homa konscienco (APJR)	6
AN. Nia angorplena socio (Milan Ŝimečka)	3
AO. Anarkio kaj organizo (Malatesta)	4
AP. Amo per proverboj (Azevedo)	1,50
AR. Argentina Novelaro (18 noveloj)	20
BA. Bazoj de Anarkiismo (Balkanski)	20
BP. Legendo pri la bela Pekopeno (V.Hugo)	15
BU. La racia kaj ateista budhismo	4
ĈI. Ekologio : ĉu ideologio ? (W. Gunther)	3
ĈS. Ĉu socialismo konstruiĝas en Sovetio? (Lanti)	6
DI. Kiel diri...? (Lentaigne), E-frazeologio	25
DU. Durruti, simbolo de la hispana revolucio (Pario)	3
EA. Esperanto in 24 pages (angla)	1
EH. Esperanto en 24 páginas (hispana)	3
EI. Esperanto su 24 pagine (itala)	3
EL. Elekto de tekstoj de Bakunin	10
ES. Por ekologia socio (Murray Bookchin)	12
ET. Etiko I (Kropotkin)	12
EV. Eduko kaj vivsignifo (Krishnamurti)	4
FA. Konstrui fajron (Jack London) novelo	4
FE. Esprimaro Franca-Esperanta (Bourgeois)	45
FI. Laŭ la fluo de l'interparolo (Bourgeois) Esp./Fr.	8
FZ. Filozofio Zoologia (Lamark)	20
GE. Abrégé de grammaire esp-o (Lentaigne)	7
GR. Grammaire & Esperanto (Lentaigne)	5
HP. Humanitaristaj Principoj (Eugen Relgis)	3
IE. Initiation à l'Esperanto (An Kaŭ)	5
IM. Individuista Manlibreto (Han Riner)	4
IN. Individualisma socialismo de A.R.Protschowsky	2
KB. Kie brulas, ĝentlemanoj? (poemaro) Buchowski	18
JA. Jaro 2000 (H. Muller) disdona ekonomio	30
KD. La Krimoj de Dio (Sébastien Faure)	4
KE. La Kvina Evangelio (Han Riner)	15
KF. Kontraŭflue (Valo)	10
KI. El la kara infaneco... (Valo)	12
KP. Katastrofplano pri Fessenheim + Wyhl	5
LK. La Konflikto (Le Dantek) + Dubi (Alain) tr. Lanti	20

LL. Leteroj de Lanti (ĝis 1937)	45
LM. La Mondo ne havas atendejon (Dekker)	15
LN. Linguistique et non-violence (Masson)	2
LR. La Ribelo (Joseph Roth) romano	18
ME. La Mistero de nia surtera vivo (Archdeacon)	4
MN. Ĉu militista defendo estas kredebla? (Lasserre)	6
MS. Memvola Servuto (La Boétie)	4
MV. Mia vivo. Artikolaro. Poemaro (Bartelmes)	10
NE. Naciismo kaj Esperantismo (S.Aarse)	8
NC. Naciismo (Lanti)	12
NI. Nia Individuismo (E. Armand)	4
NL. Naturleĝo, pensoleĝo, morala leĝo (Leo Polak)	3
NO. Nova Paradigmo en Psikologio (Feldman)	35
PA. Pensoj de PASKALO (ekstraktoj)	15
PF. Proverbaro Franca/Esperanta + Esprimoj sankciitaj de l'uzado (Bourgeois)	12
PL. Esperanto kaj Literaturo (R.Laval)	3
PN. Politika Neperforto (M.A.N.)	8
PR. La Poemo de Rodano (Frederi Mistral)	30
PS. Psikotransformismo (Ergoto de Bonaero)	4
PT. Piramido de l' Tiranismo (Domela Nieuwenhuis)	3
RA. Revolucia registaro. Pariza Komuno (Kropotkin)	6
RO. Rompoj (A.Jacquard)	4
SJ. Sepdek jaroj sub la verda stelo (Valo)	12
SN. Sveda Novelaro	30
SR. Les 16 règles commentées (R.Laval)	3
SS. Sindikatismo. Sovetoj (A.Pannekoek)	4
ŜG. La Ŝtona Gasto (Michel Duc Goninaz) (teatraĵo)	5
TD. Tiel diru! (Lentaigne) supl. de DI por francoj	25
TP. La Turo de l' Popoloj (Han Riner) romano	20
US. Unueco super prokreda dividiĝo (Leo Polak)	3
VH. Ĉu ni vere helpas la trian mondon? (Roberts)	10
VI. Veraj Interparoladoj de Sokrato (Han Riner)	20
VL2. <u>Verkoj de Lanti 2.</u> (3 semajnojn en Rusio Tro Plena Gramatiko, Diskutejo, Epiloge)	20
VL3. <u>Verkoj de Lanti 3.</u> (Artikoloj, paroladoj kaj ekstraktoj el leteroj de 1937 ĝis 1946)	20
VO. Vortoj de Kamarado E. Lanti	20
VT. El verkoj de Leo Tolstoj (Patriotismo kaj registaro, Al politikistoj, Ĥodinka, Ne mortigu!)	7
ZH. La Zamenhofa Homaranismo (A. Caubel)	4